

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-90-14>
УДК 378.014.543(477)

Писарчук О.В.

кандидат економічних наук, доцент,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6674-9223>

Pysarchuk Oksana

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ В МЕХАНІЗМІ ФІНАНСУВАННЯ ЗВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

THE ROLE OF REGIONAL SUPPORT IN THE MECHANISM OF FINANCING HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER MARTIAL LAW

У статті здійснено наукове обґрунтування проблеми зниження ефективності чинного механізму фінансування вищої освіти в Україні в умовах воєнного стану. Особливу увагу приділено аналізу ролі показника регіонального підтримки у формульному підході розподілу бюджетних коштів між ЗВО. Дослідження ґрунтується на вивченні нормативної бази, аналізі офіційної фінансової статистики та імітаційному моделюванні сценаріїв впливу ключових параметрів формули на обсяги фінансування. Встановлено, що динаміка питомої ваги фінансування за результатами діяльності демонструє тенденцію до скорочення, а компенсаторний потенціал регіонального коефіцієнта помітно знизився. Це свідчить про зменшення здатності державного механізму оперативно реагувати на регіональні ризики й забезпечувати фінансову стабільність ЗВО. На основі результатів сформульовано рекомендації щодо посилення адаптивності формульної моделі шляхом впровадження багатофакторного підходу до врахування регіональних особливостей.

Ключові слова: формула розподілу, бюджетне фінансування, регіональна підтримка, результативність діяльності ЗВО, аналіз чутливості показників, якість освіти.

The article examines the problem of disproportions in the financial support of higher education institutions in Ukraine in the context of transformation of the State funding mechanisms, in particular in the context of the introduction of a formula-based approach to the allocation of budget funds. The essence of the problem is that, despite the formal orientation of the formula to the performance of higher education institutions, the practical functioning of the mechanism shows limited efficiency. One of the most controversial components of the current formula is the regional support indicator, which is supposed to perform a certain compensatory function. However, the decrease in the sensitivity of this variable in 2024 indicates an imbalance between the declared intentions and the actual effectiveness of the financial instrument. The purpose of the study is to empirically assess the impact of key parameters of the formulaic distribution of funds, in particular the regional support indicator, on the amount of funding for higher education institutions, as well as to identify asymmetries arising from uneven financial support in the territorial context. The methodological basis of the study includes the analysis of regulations, comparative processing of aggregate statistical indicators, building analytical correlations between the performance of higher education institutions and the amount of funding, as well as simulation modeling of hypothetical scenarios for the functioning of the regional coefficient. The results of the analysis showed that despite the growth of the aggregate indicator of the efficiency of higher education institutions, the share of funding that depends on results tends to decrease. Instead, the significance of the regional support indicator as a compensatory mechanism has almost halved, which calls into question its ability to perform the function of financial support for institutions in regions with a critical level of risk. Additionally, it was found that the reduction in funding per student negatively affects the conditions for the implementation of educational programs, especially in regional higher education institutions. The conclusions substantiate the expediency of revising the parameters of the current funding formula in order to increase its adaptability to spatial and security imbalances. The introduction of a multi-factor model for assessing regional impact is proposed. The practical significance of the study lies in the formation of prerequisites for a more equitable and strategically oriented redistribution of the state order.

Keywords: distribution formula, budget financing, regional support, performance of higher education institutions, sensitivity analysis of indicators, quality of education.

Постановка проблеми. Формування ефективної моделі фінансування закладів вищої освіти (ЗВО) в умовах соціально-економічної нестабільності та ведення воєнних дій на території країни постає як

ключове завдання державної політики у сфері вищої освіти. Запровадження з 2020 року формульного механізму розподілу бюджетних коштів між ЗВО, що базується на результативності діяльності закла-

дів, окреслило нові орієнтири у фінансуванні [10]. Водночас, в умовах воєнного стану, значно ускладнилася ситуація з функціонуванням закладів освіти, особливо в регіонах з підвищеним рівнем ризику, це обумовлює зростання актуальності вивчення ролі підтримки ЗВО окремих регіонів, як одного з компенсаторних інструментів забезпечення стабільності освітньої системи. Реалії сьогодення зумовлюють необхідність перегляду та адаптації існуючої формульної моделі [1] до реалій воєнного часу. У цьому контексті особливої уваги заслуговує питання визначення ефективності та впливовості показника регіональної підтримки [6] в якості коригуючого коефіцієнту, який має забезпечити додаткову підтримку тим закладам, що функціонують у несприятливих умовах. Актуальним стає необхідність дослідження впливу регіональної підтримки в межах формульного підходу, виявлення її фактичної результативності та впливовості на обсяг бюджетного фінансування підготовки фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальні питання проблематики фінансування системи вищої освіти в концепті забезпечення якості освіти, ефективності розподілу коштів між ЗВО, все це знаходить своє відображення в наукових працях українських та закордонних дослідників. Пономаренко В.С. в роботі [12] опікувався питаннями щодо ефективності використання бюджетних коштів на підготовку фахівців та сформулював окремі пропозиції щодо удосконалення системи державного замовлення. Певну цікавість викликають ґрунтовні дослідження Лондар С.Л. [5]. Він аналізує систему фінансового забезпечення всієї освітньої сфери за різними її рівнями та джерелами забезпечення. Цикл робіт авторського колективу Барабаш О.А., Гапон В.В. та інших [4] присвячено розгляду питань аналізу фінансового забезпечення різних рівнів системи освіти в умовах воєнного конфлікту. Кириленко О., Жадан О. в роботі [2] приділили увагу проведенню порівняння української та закордонної практик фінансування системи вищої освіти. Попри значущість наведених наукових розробок, залишається недостатньо дослідженим питання ролі та впливовості окремих компонентів формульного механізму фінансування, зокрема показника регіональної підтримки, на загальну ефективність розподілу бюджетних коштів між закладами вищої освіти. Відсутність комплексного аналізу чутливості обсягів фінансування до зміни регіональних коригуючих коефіцієнтів в умовах воєнного стану обумовлює актуальність проведення даного дослідження та необхідність поповнення наявної лакуни в науковому обсязі.

Метою статті є обґрунтування впливу показника регіональної підтримки, як коригуючого коефі-

цієнту формульного підходу фінансування ЗВО, на ефективність функціонування вищої освіти в умовах воєнного стану, з урахуванням актуальних викликів регіонального розвитку в умовах просторових асиметрій.

Досягнення поставленої мети обумовлює вирішення таких завдань, як то проведення критичного аналізу чинної формульної моделі фінансування ЗВО в Україні; ідентифікацію ролі та значущості показника регіональної підтримки в структурі фінансового забезпечення закладів вищої освіти; оцінка чутливості обсягів державного фінансування до змін показника регіональної підтримки в умовах воєнного стану. В роботі застосовано широкий спектр інструментарію економіко-математичних, статистичних та порівняльно-аналітичних методів. Так, метод структурно-динамічного аналізу застосовано для виявлення змін у структурі фінансування ЗВО; метод сценарного моделювання використано для оцінювання впливу показника регіональної підтримки на обсяги фінансування в різних умовах функціонування; графічний для наочного відображення дольової структури основних компонент фінансування ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Фінансування ЗВО, які знаходяться в підпорядкуванні Міністерства освіти і науки України з 2020 року ґрунтується на формульному підході розподілу коштів між ЗВО [6]. Основною ідеєю цього підходу було впровадження механізму, згідно з яким обсяг бюджетного фінансування ЗВО визначається не адміністративним способом, а пропорційно результативності функціонування [11] певного ЗВО в окреслених пріоритетних напрямках. Запровадження комплексного показника A_i , який акумулює низку кількісних індикаторів, має оцінювати в загальний рівень функціональної спроможності університету. В Постанові КМУ № 1146 [6] A_i визначено як:

$$A_i = PK_i \times M_i \times PP_i \times H_i \times MB_i \times PB_i \quad (1)$$

де PK_i – розрахунковий контингент здобувачів вищої освіти, які навчаються на умовах державного замовлення;

M_i – показник масштабу діяльності;

PP_i – показник регіональної підтримки;

H_i – показник наукової діяльності;

MB_i – показник міжнародного визнання;

PB_i – показник працевлаштування випускників» [6].

Було проведено аналіз фінансування ЗВО України за даними формульного розподілу коштів на 2022 рік [7], розподіл здійснено до початку воєнного стану в країні, та розподілу коштів на 2024 рік [7]. Для оцінки динаміки використано порівняльний метод відсоткових змін, а для перевірки значущості різниць між роками застосовано парний t-тест ($p < 0,05$). Динаміку зміни показників зведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Фінансування ЗВО України у 2022 та 2024 роках

Показник	2022	2024	% змін
Обсяг фінансування (за винятком соціальних трансфертів) фактичне, млн. грн	20 073, 27	18 764, 49	-6,52 %
Обсяг фінансування стабільної діяльності (ФДС), млн. грн	15 665, 52	15 043, 27	-3,97 %
Обсяг фінансування, що надається залежно від показників діяльності (ФДП) млн. грн	4 384, 76	3 782, 27	-13,74 %
Частка ФДП, %	21,87 %	20,09 %	-1,78 %
Середній добуток показників діяльності	1,431	1,523	6,44 %
Комплексний показник діяльності закладів вищої освіти, сумарно ($\sum A_i$)	746 130,140	911 797,988	22,20 %
ФДП / $\sum A_i$, грн	5 876,663	4 148,146	-29,41 %
Сумарний розрахунковий контингент (РК)	450 443,963	512 396,636	13,75 %
Фінансування на одиницю РК	44 563,301	36 621,022	-17,82 %
Фінансування ФДП на одиницю РК	9 734,297	7 381,531	-24,17 %

Джерело: авторська розробка на підставі [6; 7]

Результати аналізу показують, що в цілому, лише біля 20 % бюджетних коштів, загального обсягу фінансування розподіляються в залежності від результативності діяльності закладів освіти, що суттєво знижує впливовість результативності діяльності певного закладу на зміну обсягів фінансування. Чутливість агрегуючого показника, а саме обсягу фінансування, значно зменшується до коливань окремих компонентів формули.

2024 року відбулося скорочення загального обсягу фінансування ЗВО в абсолютному вимірі, на 6,52 %, по відношенню до 2022 року, незважаючи на зростаючі темпи інфляції. Темпи скорочення базового фінансування на забезпечення стабільної діяльності (ФДС) знизилось лише на 3,97 %, проте, відбулось суттєве скорочення обсягу фінансування, яке здійснюється за результатами діяльності ЗВО (ФДП) на 13,74 %, що майже втричі перевищує темпи скорочення ФДС. Така динаміка демонструє порушення пропорцій у механізмі стимулювання ефективної діяльності,

зменшуючи частку ФДП у загальному обсязі фінансування з 21,87 % до 20,09 %, попри зростання показників діяльності (рис. 1).

Так, констатуємо зростання середнього добутку показників діяльності на 6,44 % та сумарного інтегрального показника ефективності ЗВО ($\sum A_i$) на 22,2 %, які за своєю суттю є індикаторами результативності та ефективності діяльності ЗВО за логікою формульного підходу, затвердженого Постановою КМУ № 1146 [6]. Динаміка цих показників свідчить про зміну ефективності діяльності ЗВО. Зростання узагальнених значень описує покращення результативності діяльності системи вищої освіти в Україні в цілому.

Питомий обсяг фінансування за результатами діяльності, що припадає на одиницю результативності діяльності, визначено як ФДП / $\sum A_i$. Він зменшився на 29,41 %, що є ознакою суттєвого дисбалансу між зростанням результативності та ресурсною винагородою в межах формульної моделі. Це є демотивуючим фактором та призводить до дискредитації

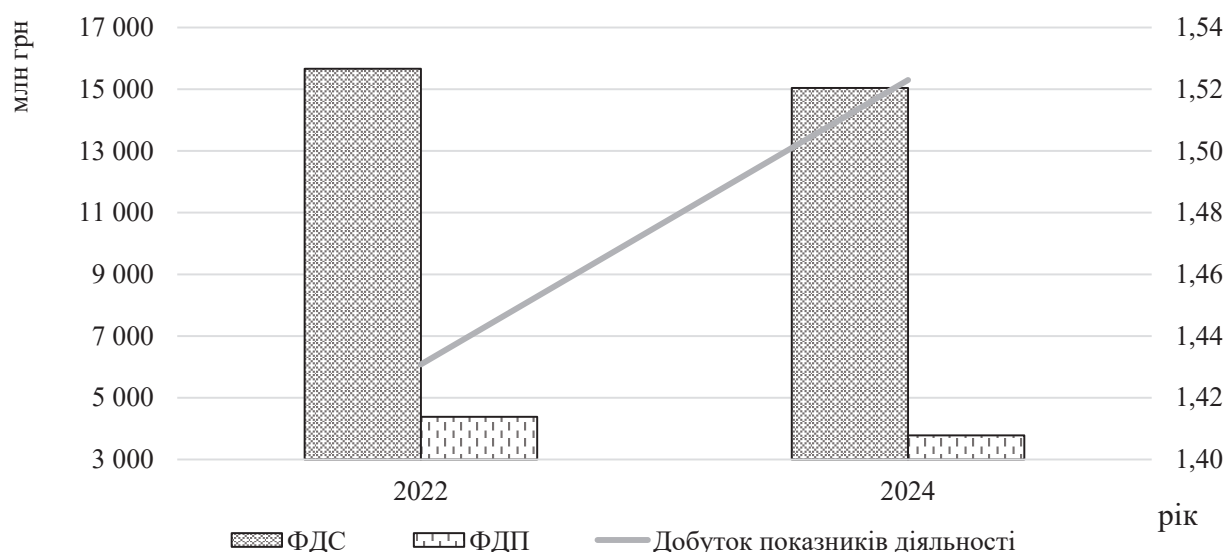

Рис. 1. Динаміка основних показників формульного розподілу фінансування

Джерело: побудовано на підставі [6; 7]

основної ідеї запровадження формульного підходу [9] фінансування ЗВО за результатами діяльності. Оскільки фактично, зростання результативності діяльності певного ЗВО, покращення окремих його показників, не забезпечує приріст обсягів фінансування, яке отримує ЗВО за результатами діяльності, та не забезпечує зростання загального обсягу фінансування з державного бюджету, яке виділяється певному ЗВО для підготовки фахівців.

Одним із ключових індикаторів, що характеризують ефективність фінансового забезпечення закладів вищої освіти, є обсяг бюджетних асигнувань, який припадає на одиницю розрахункового контингенту здобувачів освіти. Він є опосередкованим показником рівня освітньої спроможності системи вищої освіти у забезпеченні належної якості навчального процесу. Зменшення питомого фінансування на одного здобувача призводить до об'єктивного скорочення можливостей університетів підтримувати високий рівень матеріально-технічної бази, оновлювати зміст освітніх програм, залучати кваліфіковані науково-педагогічні кадри [3], а отже, безпосередньо впливає на якість підготовки майбутніх фахівців. Від'ємна динаміка показника свідчить про потенційну розбалансованість механізму формульного фінансування, що вимагає коригування, наприклад через встановлення гарантійного рівня підтримки, та подальшого управління.

Негативним явищем є зниження фінансування на одну розрахункову одиницю в цілому на 17,82 %, а в компоненті фінансування за результатами діяльності – на 24,17 %. Виявлені тенденції свідчать про наявність конфлікту між заявленими стимулами формульного підходу та його фактичною реалізацією. З одного боку, зростають показники ефективності ЗВО, а з іншого, рівень фінансової винагороди, що припадає на одиницю результату, суттєво скорочується. Це, у свою чергу, ставить під сумнів спроможність формульної моделі у її чинному вигляді виконувати функцію стимулювання та утримання сталого рівня якості вищої освіти в умовах підвищеного фінансового тиску та нестабільності.

При відновленні підходу щодо формульного розподілу коштів між ЗВО у 2024 році були внесені

коригування до показника регіональної підтримки (РПі). А саме, логіка визначення рівня показника РПі для ЗВО різних регіонів полягала в необхідності підтримки регіонів, які більш постраждали від воєнних дій. Відбувся перерозподіл регіонів, яким надається підтримка з боку держави [8] через застосування показника регіональної підтримки. За економічною суттю, цей показник не є індикатором результативності управління певним ЗВО, ефективністю його діяльності. З метою визначення об'єктивних тенденцій щодо зміни результативності діяльності ЗВО в системі вищої освіти України в період воєнного стану, в межах цього дослідження було виключено вплив показника регіональної підтримки. Елімінування впливу РПі дозволяє акцентувати на об'єктивних тенденціях у змінах показників діяльності ЗВО та їх зв'язку з фінансовими потоками. Такий підхід дає змогу розкрити, чи зберігається зростання результативності діяльності ЗВО за умов виключення регіональних корективів, і чи формальна модель у її дійсному вигляді здатна адекватно відображати внесок ЗВО у підвищення якості освіти. Аналіз динаміки результативності діяльності ЗВО без урахування регіональної підтримки та обсягів фінансування наведено в табл. 2.

Елімінування показника регіональної підтримки дозволило виявити наступне. Сумарний добуток показників діяльності ЗВО продемонстрував позитивну динаміку, у 2024 році по відношенню до 2022 р. з приростом у 5,66%. Водночас приріст середнього значення цього показника виявив більш інтенсивне зростання на рівні 8,82%, змінившись з 1,358 до 1,478 відповідно. Така диференціація темпів приросту свідчить про неоднорідність розподілу покращень результативності серед досліджуваних закладів освіти.

ЗВО, для яких було передбачено показник РПі > 1, при визначенні фінансування для 2022 року виявили більшу чутливість до зміни показника регіональної підтримки. В середньому, це становило 5,2 % в обсязі фінансування за показниками діяльності, і 1,06 % в загальному розмірі фінансування ЗВО. Проте, в 2024 році підвищуючий показник регіональної підтримки було застосовано для ЗВО, які знаходяться в постражда-

Таблиця 2

Динаміка показників фінансування ЗВО України у 2022 та 2024 роках без урахування регіональної підтримки

Показник	2022	2024	% змін
Сумарний добуток показників діяльності без РПі	187,393	198,004	5,66
Середній добуток показників діяльності без РПі	1,358	1,478	8,82
Середнє зменшення ФДПі, при вилученні РПі %	-5,2 %	-2,9 %	
Середнє зменшення загального фінансування, при вилученні РПі, %	-1,06%	-0,53%	
% ЗВО, до яких застосовувався РПі (РПі >1)	87,68%	56%	

Джерело: авторська розробка

лих регіонах. В середньому, вплив цього показника склав лише 2,9 % в обсязі ФДП та 0,5% в сумі загального фінансування. Це вказує на суттєве зменшення впливу регіональної підтримки на загальну структуру фінансування закладів вищої освіти та суму фінансових коштів, які отримує ЗВО для підготовки фахівців. У 2024 році чутливість обсягів фінансування ЗВО до коливань показника регіональної підтримки знизилась майже в два рази. В цілому, отримані результати свідчать про відносно низьку чутливість обсягів фінансування до зміни показника регіональної підтримки, оскільки максимальне зменшення загального фінансування при його елімінаванні не перевищувало 1,06% у 2022 р. Це дозволяє стверджувати, що регіональна підтримка не є домінуючим фактором у формуванні фінансового забезпечення закладів вищої освіти України, більш того, ця підтримка знизилася впродовж періоду воєнного стану.

Механізм розподілу бюджетних коштів між ЗВО, а також управління фінансуванням системи вищої освіти в Україні потребує трансформації та запровадження коригуючих механізмів. Враховуючи наднизький рівень чутливості обсягу фінансування, яке отримує ЗВО до коливань показника регіональної підтримки. Доцільним є збільшення його вагового значення у формулі розподілу, особливо для регіонів, які є найбільш постраждалими від воєнних дій та найбільш вразливими. Поряд з цим виявлена динаміка зниження обсягів фінансування за результатами діяльності в цілому по країні при сукупному зростанні результативності діяльності ЗВО, обумовлює необхідність науково обґрунтованого коригування діапазонів шкал для інших показників формульного розподілу.

Висновки. Результати проведеного дослідження поглиблюють теоретичне осмислення та емпіричне розкриття ролі регіональної підтримки у структурі формульного фінансування закладів вищої освіти України в умовах воєнного стану. Застосування диференційованого підходу до аналізу показників фінансування із вилученням компоненти регіональної підтримки дозволило з високим ступенем об'єктивності виявити диспропорції між результативністю діяльнос-

ті ЗВО та відповідними обсягами державного фінансування. Зокрема, встановлено, що при зростанні інтегральних індикаторів ефективності функціонування університетів, рівень фінансування за результатами діяльності демонструє від'ємну динаміку, що нівелює стимулюючу функцію формульного механізму. В роботі доведено низький рівень чутливості бюджетного фінансування ЗВО до змін показника регіональної підтримки, особливо в 2024 році, коли вплив зазначеного індикатора на обсяги фінансування знизився майже удвічі порівняно з 2022 роком. Така тенденція вказує на зниження практичного значення регіональної підтримки у забезпеченні фінансової стійкості закладів вищої освіти, незважаючи на її потенціал як компенсаторного інструменту для підтримки ЗВО в регіонах з підвищеним рівнем ризику. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання сформульованих висновків для вдосконалення чинного механізму розподілу бюджетних коштів. У контексті воєнного стану, коли регіональна асиметрія набуває особливої ваги, зростає необхідність у пріоритетному фінансуванні вразливих територій, що потребує перегляду вагових коефіцієнтів формули та запровадження адаптивних модулів у межах системи фінансування.

У межах подальших наукових досліджень доцільним видається розробка багатofакторної моделі оцінки ефективності державного фінансування ЗВО з урахуванням не лише кількісних, а й якісних параметрів результативності. Крім того, перспективним є моделювання сценаріїв впливу змін у структурі регіональної підтримки на стійкість освітньої системи в довгостроковому періоді, особливо в умовах затяжної кризи та повоєнного відновлення економіки. Таким чином, встановлена в ході дослідження невідповідність між результативністю функціонування ЗВО та обсягами фінансової підтримки за формульним розподілом в поточній редакції, вимагає її суттєвого коригування. Удосконалення цієї моделі є передумовою забезпечення якості вищої освіти, рівномірного розвитку регіональних освітніх систем та збереження інтелектуального потенціалу країни в умовах складної соціально-економічної ситуації.

Список літератури:

1. Качула С. В. Фінансування вищої освіти: сучасні тенденції та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 18. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.18.7>
2. Кириленко О., Жадан О. Модель фінансування вищої освіти в Україні: зміна пріоритетів. *Світ фінансів*. 2023. № 2(75). С. 140–154. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1613>
3. Крупка М.І., Гринькевич О.С., Сас С.П. Економічна ефективність університетів України у контексті інноваційності фінансового менеджменту. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021 № 1(32). С. 470–481. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcapt.v1i32.200659>
4. Литвинчук А. О., Гапон В. В., Пронь Н. Б., Барабаш О. А., Читаєва К. Г. Аналіз фінансового забезпечення закладів вищої освіти в умовах збройної агресії в Україні. *Освітня аналітика України*. 2024. № 6 (32). С. 63–80. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-6-63-80>
5. Лондар С.Л. Удосконалення фінансування системи освіти України як передумова успішного реформування : монографія. ДНУ «Інститут освітньої аналітики». Київ, 2021. 274 с.

6. Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 року № 1146 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.05.2025).
7. Розподіл коштів з державного бюджету між закладами вищої освіти. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/rozpodil-koshtiv-z-derzhavnogo-byudzhetu-mizh-zakladami-vishchoi-osviti> (дата звернення: 01.05.2025).
8. Тоцька О.Л., Титаренко І.О. Фінансування освіти України з бюджетів різних рівнів в умовах війни. *Освітня аналітика України*. 2023. № 3 (24). С. 34–44. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-3-34-44>
9. Ченцов В. В., Дегтярьова І. О., Григораш О. В. Фінансування вищої освіти в Україні: проблеми та ідеї для реформи. *Ефективна економіка*. 2019. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.7.8> (дата звернення: 20.04.2025).
10. Чернега В. Фінансове забезпечення закладів вищої освіти як інструмент соціально-економічного розвитку країни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-81>
11. Юрчишена Л. В. Модель фінансування вищої освіти: поняття та практичні результати впровадження в Україні. *Освітня аналітика України*. 2021. № 3(3). С. 17–32. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2021-3-17-32>
12. Ponomarenko V. (2022) State Order for the Training of Specialists with Higher Education and Optimisation of the Higher Education Network. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Vol. 22, issue 28 (31 December). P. 127–135. DOI: <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i18.5705>.

References:

1. Kachula S. V. (2023) Finansuvannya vyshchoi osvity: suchasni tendentsii ta perspektyvy. [Financing higher education: current trends and prospects]. *Investysii: praktyka ta dosvid*. № 18. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.18.7>
2. Kyrylenko O., Zhadan O. (2023) Model finansuvannya vyshchoi osvity v Ukraini: zmina prioritetiv [The model of financing higher education in Ukraine: changing priorities]. *Svit finansiv*. Vyp. 2. S. 140–154. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1613>
3. Krupka M. I., Hrynykych O. S. & Sas S. P. (2020). Ekonomichna efektyvnist' universytetiv Ukrayiny u konteksti innovatsiynosti finansovoho menedzhmentu [Economic efficiency of Ukrainian universities in the context of innovative financial management]. In *Finansovo-kredytna diyal'nist': problemy teorii ta praktyky*: № 1(32). S. 470–582. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i32.200659>
4. Lytvynchuk A. O., Hapon V. V., Pron N. B., Barabash O. A., Chytaieva K. H. (2024) Analiz finansovoho zabezpechennia zakladiv vyshchoi osvity v umovakh zbroinoi ahresii v Ukraini [Analysis of financial support for higher education institutions in the context of armed aggression in Ukraine]. *Osvitnia analityka Ukrainy*. № 6 (32). S. 63–80. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-6-63-80>
5. Londar S. L. (2021) Udoskonalennia finansuvannya systemy osvity Ukrainy yak peredumova uspishnoho reformuvannya [Improving the financing of Ukraine's education system as a prerequisite for successful reform]: monohrafiia. DNU "Instytut osvitnoi analityky". Kyiv, 274 s.
6. Pro rozpodil vydatkiv derzhavnogo biudzhetu mizh zakladamy vyshchoi osvity na osnovi pokaznykiv yikh osvitnoi, naukovoї ta mizhnarodnoi diialnosti. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 hrudnia 2019 roku № 1146 zi zminamy, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF#Text> (accessed May 01, 2025)
7. Rozpodil koshtiv z derzhavnogo biudzhetu mizh zakladamy vyshchoi osvity. [Distribution of funds from the state budget among higher education institutions]. Official website of the Ministry of Education and Science of Ukraine. Available at: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/rozpodil-koshtiv-z-derzhavnogo-byudzhetu-mizh-zakladami-vishchoi-osviti> (accessed May 01, 2025).
8. Totska O. L., Tytarenko I. O. (2023). Finansuvannya osvity Ukrainy z biudzhativ riznykh rivniv v umovakh viiny [Financing of Ukrainian education from budgets of different levels in wartime]. *Osvitnia analityka Ukrainy*. № 3 (24). S. 34–44. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-3-34-44>
9. Chentsov V. V., Dehtiarova I. O., Hryhorash O. V. (2019). Finansuvannya vyshchoi osvity v Ukraini: problemy ta idei dlia reform [Financing of higher education in Ukraine: problems and ideas for reform]. *Efektivna ekonomika*. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.7.8> (accessed April 20, 2025).
10. Cherneha, V. (2023). Finansove zabezpechennia zakladiv vyshchoi osvity yak instrument sotsialno-ekonomichnoho rozvytku krainy [Financial support of higher education institutions as a tool for socio-economic development of the country] *Ekonomika ta suspilstvo*, № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-81>
11. Yurchyshena L. (2021). Model finansuvannya vyshchoi osvity: poniattia ta praktychni rezultaty vprovadzhenia v Ukraini [Higher Education Funding Model: Concepts and Practical Results]. *Educational Analytics of Ukraine*, 3(3), 17–32. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2021-3-17-32>
12. Ponomarenko V. (2022) State Order for the Training of Specialists with Higher Education and Optimisation of the Higher Education Network. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Vol. 22, issue 28 (31 December). P. 127–135. DOI: <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i18.5705>